

Słownik Pojęć

LEADER+ – Program na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – jeden z czterech programów unijnych, tzw. Inicjatyw Wspólnotowych, mający na celu rozwój obszarów wiejskich dotkniętych szczególnymi trudnościami i polepszenie warunków życia na wsi dzięki współpracy partnerów lokalnych (publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych).

Grupa Partnerska – to dobrowolna i otwarta koalicja liderów z różnych sektorów życia publicznego (samorządy, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, instytucje państwowe, szkoły, uczelnie, mieszkańcy niezorganizowani formalnie i inni), którzy wspólnie przygotowują i realizują praktyczne długofalowe działania na rzecz rozwiązywania problemów gospodarczych, społecznych i ekologicznych oraz wspólnie monitorują ich wyniki i którzy działają na szczeblu ponadgminnym.

Inicjatywa partnerska – działania podejmowane przez Grupę Partnerską, przy współpracy partnerów z różnych sektorów – publicznego, prywatnego, pozarządowego.

Produkt Lokalny – Produkt lokalny wyrób lub usługa, z którą utożsamiają się mieszkańcy regionu, produkowana w sposób niemasowy i przyjazny dla środowiska, z surowców lokalnie dostępnych. Produkt lokalny staje się wizytówką regionu poprzez wykorzystanie jego specyficznego i niepowtarzalnego charakteru oraz angażowanie mieszkańców w rozwój przedsiębiorczości lokalnej.

Obywatelska inicjatywa lokalna – projekt reprezentujący wspólny interes lokalnej społeczności, którego autorami są osoby prywatne zamieszkujące na terenie działania Grupy.

Schemat (scheme) – grupa projektów w ramach działania, które łączy wspólny sposób wdrażania, wspólna grupa odbiorców, wspólny cel w ramach celu działania.

Fundraising – szeroko pojęte działania mające na celu pozyskanie środków finansowych na realizację zamierzonych projektów.

Regranting środków finansowych – redystrybucja lub też rozdział pozyskanych środków finansowych pomiędzy jednostki, których dany projekt dotyczy.

Zrównoważony rozwój – według definicji ONZ, rozwój zrównoważony to taki, który zaspokajając potrzeby dzisiejsze, nie zagraża jednocześnie potrzebom przyszłych pokoleń. Rozwój zrównoważony to harmonijne współistnienie trzech aspektów życia: gospodarczego, społecznego i przyrodniczego.

Sektorowe programy operacyjne (Sectoral operational programmes) – programy operacyjne przygotowywane i zarządzane przez właściwe resorty centralne, realizujące zadania horyzontalne w odniesieniu do całych sektorów ekonomiczno-społecznych.

Wniosek/aplikacja (Application form) – standardowy formularz składany przez beneficjenta w celu uzyskania wsparcia ze środków pomocowych. Zakres informacji zawartych we wniosku obejmuje: informacje o instytucji zgłaszającej wniosek, informacje na temat projektu, charakterystyka działań podejmowanych podczas realizacji projektu, planowane rezultaty i wydatki, wymagane dokumenty w formie załączników. Wniosek musi zostać złożony zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej (na dyskietce lub płycie CD).

Wniosek o płatność (Payment application) – wniosek kierowany przez instytucję zarządzającą do instytucji płatniczej w celu dokonania okresowych płatności na rzecz ostatecznych odbiorców. Płatności te umożliwiają zwrot kosztów faktycznie opłacanych przez fundusze pomocowe.

Audyt (audit) – ogół działań, poprzez które uzyskuje się niezależną ocenę funkcjonowania instytucji, legalności, gospodarności, celowości, rzetelności; audyt jest zazwyczaj

wykonywany przez odrębną komórkę, podporządkowaną bezpośrednio kierownikowi instytucji lub przez firmę zewnętrzną.

Beneficjent ostateczny (Ultimate beneficiary) – osoba, instytucja lub środowisko (grupa społeczna) bezpośrednio korzystająca z wdrażanej pomocy (ostateczny beneficjent).

Cele polityki strukturalnej UE (EU structural policy objectives) – cele służące osiągnięciu spójności społeczno-gospodarczej Unii Europejskiej.

Dokumenty programowe (operacyjne) (Programming (operational) documents) – dokumenty w postaci programów lub planów rozwoju, opracowywane dla potrzeb wydatkowania środków wstępnie przyznanych (alokowanych) danemu obszarowi lub sektorowi przez Komisję Europejską w ramach Funduszy Strukturalnych. Określają m.in. cele i główne kierunki wydatkowania środków na podstawie analizy aktualnej sytuacji i trendów rozwojowych danego obszaru lub sektora, kryteria i sposoby realizacji konkretnych projektów, osoby i instytucje odpowiedzialne za wykonanie określonych zadań oraz szacowaną wielkość i rozbitcie środków z uwzględnieniem współfinansowania ze wszystkich osiągalnych źródeł budżetowych. Do dokumentów takich zaliczamy sektorowe programy operacyjne oraz Narodowy Plan Rozwoju.

Działanie (Measure) – środki, za pomocą których wdrażana jest grupa projektów realizujących ten sam cel. Działanie stanowi etap pośredni między priorytetem a projektem.

Działania towarzyszące (Accompanying measures) – usługi dodatkowe, wspomagające realizację projektów finansowanych z EFS oraz wzmacniające efekt projektu np. zapewnienie opieki nad dziećmi i osobami zależnymi, transport na miejsce szkolenia.

Ewaluacja (programu) (Evaluation (of a programme)) – oszacowanie oddziaływania pomocy strukturalnej Wspólnoty w odniesieniu do celów oraz analiza jej wpływu na specyficzne problemy strukturalne.

Fundusze Strukturalne (Structural Funds) – zasób finansowy UE umożliwiający pomoc w restrukturyzacji i modernizacji gospodarki krajów członkowskich drogą interwencji w kluczowych sektorach i regionach (poprawa struktury). Na fundusze strukturalne składają się: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOiGR) oraz Finansowy Instrument Wspierania Rybołówstwa (FIWR).

Inicjatywa lokalna (Local initiative) – inicjatywy lokalne są jednym z instrumentów polityki regionalnej UE. Zgodnie z zasadą subsydiarności ich celem jest pobudzenie społeczności lokalnych i zwiększenie zaangażowania władz lokalnych w rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Jednym z rodzajów lokalnych inicjatyw są lokalne pakty na rzecz zatrudnienia, w ramach których podejmowane są działania na rzecz lokalnego rynku pracy.

Inicjatywy Wspólnoty (Community Initiatives) – programy finansowane z funduszy strukturalnych, mające na celu rozwiązanie problemów występujących na terenie całej Unii Europejskiej. Liczba i charakter Inicjatyw Wspólnotowych ulegają zmianom w zależności od zidentyfikowanych problemów mających wpływ na funkcjonowanie Unii Europejskiej. W latach 2000-2006 są to: EQUAL, INTERREG LEADER, URBAN. W Polsce w tym okresie programowania wdrażane będą tylko Inicjatywy Equal i Interreg.

Instytucja Płatnicza (Paying Authority) – jedna lub kilka instytucji lub organów krajowych, regionalnych lub lokalnych, wyznaczonych przez państwo członkowskie w celu przygotowania i przedkładania wniosków o płatności oraz otrzymywania płatności z Komisji. W Polsce instytucją płatniczą będzie Departament Obsługi Funduszy Pomocowych w Ministerstwie Finansów.

Instytucja Wdrażająca (Final beneficiary) – jednostka finansów publicznych odpowiedzialna za zlecenie realizacji projektu. Beneficjent Końcowy może pełnić także funkcję projektodawcy.

Dla SPO RZL funkcję tę pełnić będzie: Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Departament Wdrażania), Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, wojewódzkie urzędy pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości.

Instytucja Zarządzająca (Managing authority) – instytucja lub organ administracji publicznej, wyznaczony przez państwo członkowskie, odpowiedzialny za zarządzanie programem operacyjnym. W przypadku SPO RZL funkcję tę pełnić będzie Departament Zarządzania i Programowania EFS w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Jednolity Dokument Programowy (Single Programming Dokument) – jednolity dokument przyjęty przez Komisję i zawierający tę samą informację, która jest zawarta w Podstawach Wsparcia Wspólnoty i programie operacyjnym.

Koszty kwalifikowalne (Eligible costs) – koszty, których poniesienie jest merytorycznie uzasadnione i które spełniają kryteria kwalifikowalności wyznaczone przez instytucję zarządzającą.

Kryteria wyboru projektów (Project selection criteria) – określony zestaw wymogów formalnych i merytorycznych, zawartych w programie uzupełniającym, które muszą spełnić projekty, aby uzyskać dofinansowanie ze środków pomocowych. W przypadku Funduszy Strukturalnych kryteria wyboru projektów formułowane są przez instytucję zarządzającą, a następnie aprobowane przez Komitet Monitorujący.

Kwalifikowalność kosztów (Eligibility of cost) – spełnienie przez koszty działań lub operacji określonych warunków, do których należą: (1) zgodność z wymogami Funduszu, z którego miałyby pochodzić pomoc; (2) spójność planowanych działań lub operacji z zatwierdzonym programem operacyjnym.

Kwalifikowalność wydatków (Eligibility of expenditure) – spełnienie przez wydatki poniesione w ramach programu lub

projektu określonych warunków co do ich współfinansowania z funduszy pomocowych.

Płatność (Payment) – określona wielkość środków w ramach pomocy finansowej, wypłacana przez Komisję Europejską do Instytucji Płatniczej na podstawie wniosku o płatność.

Priorytet (Priority) – jeden z priorytetów strategii, przyjętych w PWW (CSF) lub w pomocy; priorytetowi jest podporządkowany wkład finansowy z Funduszy, innych instrumentów finansowych oraz odpowiednich środków finansowych państwa członkowskiego, jak również zestaw sprecyzowanych celów.

Program operacyjny (Operational programme) – dokument przyjęty przez Komisję, służący wdrażaniu PWW (CSF) i składający się ze spójnego zestawienia priorytetów, zawierającego działania wieloletnie, które mogą być wdrażane przez jeden lub kilka Funduszy, jeden lub kilka innych dostępnych instrumentów finansowych oraz EIB.

Projekt (Projekt) – najmniejsza dająca się wydzielić jednostka stanowiąca przedmiot pomocy.

Beneficjent (Beneficiary, Project promotor) – jednostka publiczna lub prywatna składająca wniosek do końcowego beneficjenta na realizację projektu współfinansowanego z Funduszu Strukturalnego.

Usługi dla struktur i systemów (Assistance to structures and systems) – usługi świadczone w ramach projektów finansowanych z EFS, mające na celu rozwijanie i doskonalenie systemów i struktur działających w obszarze rynku pracy, np. badania, ekspertyzy, szkolenia dla nauczycieli i trenerów, zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania.

Uzupełnienie programu (Programme complement) – dokument wdrażający strategię i priorytety pomocy, zawierający także szczegółowe elementy na poziomie działania przygotowany przez

państwo członkowskie lub instytucję zarządzającą, i w razie potrzeby korygowany. W dokumencie tym przedstawione zostaną szczegółowe kryteria wyboru projektów, system wdrażania, budżet działań.

Wspólnota Europejska (WE) (European Community (EC) – wspólnota, której celem jest stworzenie wspólnego rynku oraz unii gospodarczej i walutowej, a także dzięki wdrożeniu wspólnej polityki i działań, wspieranie w całym ugrupowaniu harmonijnego i zrównoważonego rozwoju działalności gospodarczej, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, równości praw kobiet i mężczyzn, zrównoważonego i nieinflacyjnego wzrostu, wysokiego stopnia konkurencyjności i spójności gospodarczej, wysokiego poziomu ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, podnoszenie standardu i jakości życia, gospodarczej i społecznej spójności oraz solidarności między państwami członkowskimi. Działania Wspólnoty są regulowane wspólnymi politykami, do których należą: Wspólna polityka rolna, Wspólna polityka handlowa, Wspólna polityka transportowa i polityka ochrony środowiska, Polityka regionalna i strukturalna WE, Unia gospodarcza i walutowa, Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa.